

Valtuutettu Mikko Rönholm ym. valtuustoaloite koskien Naantalien ensimmäisen kaupunginjohtajan hautamuistomerkin kunnostamista sekä pitkäaikaisten kaupunginjohtajien muotokuvien maalauttamista

Kaupunginvaltuusto 09.12.2024 § 84

Valtuutettu Mikko Rönholm luki ja jätti seuraavan 30 valtuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen:

”Itsenäisyyspäivän kynttilöitä poltettaessa mieleeni tuli, että kauniilla tavalla on Naantalissakin monet kasvot. Nimittäin yhteisen kansakoulun johtaja Oskari Tervo tuomitiin siitä, ettei hän ollut syyttänyt kynttilöitä keisarin syntymäpäivän kunniaksi. Oskari Tervon ehdotuksesta Naantali muuttui kaksikielisestä kunnasta suomenkieliseksi. Hän oli pitkään kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja tsaarin vallan aikana ja itsenäisyyden alusta hän nousi valtuuston puheenjohtajaksi ja siltä paikalta kaupunginjohtajaksi. Poikkeuksellinen tapaus myös siksi, että oli perustamassa Naantalien Työväenyhdistystä ja Kokoomuksen paikallisyhdistystä.

Minuakin vanhemmat naantalilaiset ovat toivoneet, että Naantali kaupunki huolehtisi hänen hautamuistomerkillään, joka nyt kallaa liikaa vasemmalle ja joka sammaloituneena vihertää.

Naantalien kaupunginjohtaja Jorma Kallio on poistunut 18.1.2024 keskuudestamme. Hän oli pitkäaikaisin kaupunginjohtajamme. **Hänen seuraajansa Timo Kvist** joutui luopumaan tehtävästään kymmenen vuotta sitten paljon ennen eläkkeellesiirtymistä vakavan hoitovirheen seurauksena.

Naantalien sodanjälkeisen ajan historia on ollut työn alla vuosia ja sen odotetaan ilmestyvän ensi vuonna. Siihen liittyen ja edellä mainituin perustein on aika muistaa kaupunkimme rakentajia.

Ehdotamme, että

- kaupunki huolehtisi Naantalien ensimmäisen kaupunginjohtajan muistomerkillä
- ja maalauttaisi muotokuvat kaupunginjohtajista Jorma Kalliosta ja Timo Kvististä.”

Päätös

Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi

Kaupunginhallitus 16.12.2024 § 356

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Valtuustoaloite lähetetään hallintopalvelujen ja kulttuuritoimen valmisteltavaksi. Vastuuvalmistelijaksi nimetään hallintojohtaja Riitta Luotio. Valtuustoaloitteen käsittelyprosessi saa kestää korkeintaan yhden vuoden aloitteen jättämisestä lukien.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 24.02.2025 § 37
1158/00.01.02.03/2024

Valmistelija Hallintojohtaja Riitta Luotio ja museojohtaja Anne Sjöström:

Kaupunginjohtaja Tervon hautamuistomerkistä huolehtiminen

Naantalin seurakunta ei tuota hautamuistomerkkien kunnostuspalveluita ja kaupungin omalla organisaatiolla ei ole työhön soveltuvaa palvelua/huoltajatahoa. Hautakiven kunnostuksesta on pyydetty tarjous merimaskulaiselta alan yritykseltä.

Oheismateriaali:

- Hautakivikaiverrus Mäkelä Oy:n tarjous.

Palveluhankinnan hinta on niin vähäinen, että palvelua ei ole tarvetta laajemmin kilpailuttaa. Tarjoukseen ei sisälly hautapaikkaa ympäröivän aidan kunnostusta.

Kaupunginhallitukselle esitetään, että kaupunginjohtaja Oskari Tervon ym. hautapaasi kuunostetaan saadun tarjouksen mukaisesti kesäkuussa 2025. Kustannukset katetaan kustannuspaikalta 131010 Kaupunginvaltuusto/4341 Asiantuntijapalvelut.

Muotokuvamaalaukset

Naantalin kaupungissa muotokuvia on maalautettu menneinä vuosikymmeninä ainakin kaupunginjohtajista, valtuuston puheenjohtajista ja muutamista muista kaupungin viranhaltijoista. Muotokuvien maalauttamista ei kuitenkaan ole toteutettu kaikkien kaupunginjohtajien tai valtuuston puheenjohtajien osalta. Muotokuvat ovat osa Naantalin kaupungin taidekokoelmaa.

Muotokuvataiteella on pitkä historia ja se saa jatkuvasti uudenlaisia sovellutuksia. Muotokuvamaalaus liittyy ihmisen kuvaamisen taidehistorialliseen traditioon sekä mallin yhteiskunnallisen aseman tulkintaan. Nämä yhdessä edellyttävät, että maalaus on taiteellisesti korkeatasoinen.

Yleensä muotokuvat maalataan elävästä mallista, jolloin taiteilija tutustuu kohteensa persoonaan useilla tapaamiskerroilla. Taideteoksia tehdään

kaksi, joista suurempi tulee tilaajaorganisaatiolle ja pienempi kaksoiskappale lahjoitetaan mallille. Muotokuva voidaan toki maalata myös valokuvasta, mutta kuvien kautta mallin persoona ei tarvittavalla tavalla välity. Esittävän ilmaisun kehittyminen avantgardetaiteessa antaa toisaalta mahdollisuuden: muotokuvan ei välttämättä tarvitse olla mallinsa näköinen, vaan taiteilija voi tehdä sellaisen maalauksen kuin itse haluaa.

Kaupunginjohtaja Timo Kvistin ura päättyi odottamatta noin 10 vuotta sitten. Kaupunginjohtaja Jorma Kallio puolestaan on edesmennyt tammikuussa 2024. Kaupungilla ei ole ollut säännöllistä traditiota tallentaa viranhaltijoita valokuvaamalla heitä arjessa. Valtuustoista ja hallituksista on otettu joitain ryhmäkuvia, joissa myös em. kaupunginjohtajat ovat mukana. Tällaiset kuvat eivät kuitenkaan välttämättä sovellu muotokuvamaalauksen materiaaliksi. Esimerkiksi käsien asettelu ja kuvaaminen mallilleen luonteenomaisesti on muotokuvan onnistumisen kannalta tärkeä elementti. Ryhmäkuvin kädet saattavat olla hyvinkin teennäisesti esillä.

Toisena ongelmana on, että muotokuville ei tahdo löytyä paikkaa esillepanoon, sillä muotokuvataiteelle soveltuvia seinäpintoja on kaupungintalolla varsin vähän. Hallituksen salissa kaikki ehjät seinät ovat jo täytetty muotokuvin. Valtuustosalissa ainoa ehjä seinäpinta on varattu tasavallan presidentin muotokuvalle.

Aulatiloiissa on tilataidetta ja työhuoneet vaikuttavat liian arkisilta arvokkaiden muotokuvateosten esille pitämiseen. Työhuoneiden osalta henkilökunnalla on mahdollisuus vaikuttaa siihen minkä tyyppistä taidetta kukin työhuoneeseensa haluaa. Kaupungin taidekokoelmaa on näin saatu esille ja teokset kiertoon.

Muotokuvamaalauksen hinta on noin 3 000-40 000 euroa, riippuen taiteilijan kokemuksesta ja tunnettuudesta. Naantalista löytyy ammattitaitoisia muotokuvamaalareita.

Nykyaikaisempi ja vaihtoehtoinen tapa on teetättää kohteesta edustusmuotokuva valokuvaamalla.

Muotokuvan ja canvas-teoksen hinnat vaihtelevat riippuen tekniikasta, kuvan monimutkaisuudesta ja taustasta. Keskikokoisen maalauksen (A4 hinta) on noin 100-165 € ja suuri maalaus (A2) 300-350€. Lisäksi kustannuksia muodostuu varsinaisesta kuvauksesta 100-200€ ja mahdollisista lisäpalveluista (kampaaja, meikkaus) kustannukset studiossa maksaa noin 100-350€ ja hinta riippuu myös mahdollisista lisäpalveluista, kuten meikkaajasta tai muista erikoiskuluista. Kuvaajan tunnettuus nostaa hintaa esitetyistä.

Valokuvateosten esillepanoon liittyy sama ongelma: puuttuva seinätila. Esitämme, että muotokuvien maalauttamiseen aikaisemmista pitkäaikaisista kaupunginjohtajista ei ryhdytä. Kaupunginhallitus voi halutessaan talousarvioon varatuilla käyttövaroillaan kuvauttaa valtuuston puheenjohtajan tai kaupunginjohtajan edustusmuotokuvan valokuvastudiossa, ehdolla että teoksen esillepanolle osoitetaan edustava tila.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajasta, kaupunginhallituksen puheenjohtajasta ja kaupunginjohtajasta on mahdollista otattaa studiovalokuva mahdollista myöhempää käyttöä varten.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa että:

- Naantalin kaupungin ensimmäisen kaupunginjohtajan Oskari Tervon hautamuistomerkin kunnostus tilataan saadun tarjouksen mukaisesti hautakivikaiverrus Mäkelä Oy:ltä.

- Pitkäaikaisten kaupunginjohtajien Kvist ja Kallio muotokuvamaalaukseen ei ryhdytä.

- Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi hallintopalveluiden ja kulttuuripalveluiden antaman selvityksen valtuutettu Mikko Rönholmin ym. valtuustoaloitteeseen.

- Valtuutettu Mikko Rönholmin ym. valtuustoaloite merkitään loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti jättää asian pöydälle.